

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Marii Mercatoris S. Augustino Æqualis Opera Quaecumque Extant

[Complectens Ea Quæ Ad Hæresim Nestorianam Spectant]

Marius <Mercator>

Parisiis, 1673

Praefatio Marii Mercatoris Servi Christi, In Varios Sermones Impii Nestorii De Incarnatione Domini Nostri Jesu Christi, e Graeco versos, Cvm Ejusdem Nestorii Et Cyrilli epistolis, & capitulis a ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14215

PRÆFATIO
MARIII MERCATORIS
SERVI CHRISTI,
IN VARIOS SERMONES
IMPII NESTORII
DE INCARNATIONE DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI,

e Græco versos,

*CUM EJUSDEM NESTORII ET CYRILLI
epistolis, & capitulis a sancto Cyrillo de diversis
Nestorii libris excerptis.*

MARIUS MERCATOR *servus Christi, lectori conservo suo parem
in Domino fidei salutem.*

ESTORII quondam Episcopi Constantinopolitanæ vrbis non-
nulla ad plebem blasphemiarum dicta vel scripta, ex Græco in
Latinum sermonem, fervore catholicæ fidei incitatus, curavi
transferre, a fidelibus linguæ meæ fratribus cognoscenda at-
que vitanda: in quibus verbum de Verbo, in quantum fieri po-
tuit, conatus sum translator exprimere, ne prius falsarius ma-
gis, quam verus postea probarer interpreter.

Da igitur veniam, pie lector, si aut minus oratio luculenta,
aut verborum vbiunque præsumptorum novitas, aurem forte
perculerit: elegi obtrætorum linguis magis exponi, quam a veritate sensuum expri-
menda, vbi omne est de falsitate periculum, longius aberrare.

Occupent igitur se ex hoc instanti isti nostri disertuli, ad singulas syllabas nostras
scrutandas, & verba rimanda: non id curo, nec magni pendo, securus quod mihi de
hoc opere nullus falsarii nomen imponat.

Scio etiam, ab istis exprobranda nobis esse aliqua dicta vitiosa, quæ nobis vis
servandæ Græcæ proprietatis extorsit. Dicat hinc nobis quisque quod volet, sentiat
quod placet, ego sapientum iudicio fretus sum, quibus absque lenocinio fucoque
verborum, & scholaribus nugis, simplex veritatis semper grata est pulchritudo.

Nunc hic ejus primus impietatis in Ecclesia ad populum sermo est, in quo de In-
carnatione dominica male lapsus infeliciter corruit.

M. Mercator
homo Latinus,
Græcæ tamen
linguæ periti-
tus.
De industria
fecit Latina
sua Græcis si-
milia, quam
patitur
vtriusque lin-
guæ natura.
Occupat ac-
cusationem
eorum, quibus
simpliciter in-
terpretatio
non placeret.

Hinc infir-
matur argu-
mentum quo
quis abjudi-
casset Mario
versionem
quorundam
operum non
admodum La-
tinam.

Quæ conti-
nentur hoc in
codice Mer-
catoris.

PRÆFATIO IN VARIOS SERMONES, &c.] Constat ex his verbis, Mercatorem vno
codice complexum esse trium generum scripta,
sermones Nestorii, ejusdem & sancti Cyrilli epi-
stolas, atque excerptas quasdam a sancto Cyrillo
ex libris Nestorii sententias, quas Liberarius deso-
rationes vocat. Ea ipsa complexi sumus pariter
vno libro; sed quia codex Mercatoris caret or-
dine, visum est, perturbatione sublata, suis

singula temporibus reddere.

MARIUS MERCATOR, SERVUS CHRIS-
TI, LECTORI, &c.] Scripta est præfatio
hæc epistola post concilium Ephesinum, quod
ostendunt hæc verba: *Nestorii quondam Episco-
pi*; non tamen multo post tempore: scripta est
siquidem, providente Mercatore, ut in Occi-
dentalium cognitionem venirent simul, & con-
demnatio Nestorii, & totius causæ instrumenta,

Quo tempore
scriptus co-
dex.

A ij

PRÆFATIO IN SERMONES NESTORII.

ut per se posset unusquisque intelligere, quam merito exactoratus fuisse a generali synodo, qui tantas blasphemias, vel dixisset, vel scripsisset.

Qui disertuli peccati.

NOSTRI DISERTULI, &c.] Respicit forte in Julianum, aliosque Cælestianos, quorum disertissimus fuit Amianus, interpretis homiliarum quarundam Chrysoctomi: ridebant illi quippe catholicos, quasi minus disertos, & errorem suum, tum sermonis in scribendo elegantia, tum in interpretando solertia, curiosi lectoribus insinabant. Augustinum certe Julianus, Annianus alios, velut imperitos delicatioris latinæ despexerunt; sed falsarii crimen Augustinus interpreti homiliarum Chrysoctomi objicit, objicit & Pelagius Hieronymus, eumque suis singulis syllabis insidiari queritur.

Lib. 1. cont. Julian. cap. 6. Dial. 1. sub. p. & epist. ad Cyprian. &c.

Primus sermo tribuitur Nestorio.

A Mario Mercatore.

SERMO IMPIETATIS, &c.] Ambigere non licet, quin impietatis hæc sermo vere sit Nestorii: ipsi enim tribuitur ab omnibus fere ejusdem ævi scriptoribus, nimirum a M. Mercatore, partim hoc in loco, partim in contradictione undecimi anathematis, ubi cum **INSIPIENTISSIMUM TRACTATUM** vocasset; *Quid miramur, inquit, eum hoc fecisse de Evangelii testimonio, cum & illud aliud similiter violenter avraserit, & abusus sit ad impietatem sensus sui, quo putavit evangelicam auctoritatem ei rostrum, ubi dictum est: Quod de carne natum est, caro est; quod de spiritu, spiritus est. Namque hoc testimonium adhibuit in isto insipientissimo tractatu, in quo primo de virgineo partu disputavit. Quo in loco sic dixit: Non peperit Deum Maria, vir optime, quod enim de carne nascitur, caro est, & quod de spiritu, spiritus est; sed peperit hominem divinitatis instrumentum, & hominem portantem Deum.*

Ioann. 3. v. 6.

Num. 7.

A Cassiano.

Cap. 6. Num. 5.

A Cassiano ubique passim in libris de Incarnatione, sed in septimo præsertim, ubi **PESTIFERUM TRACTATUM** appellat. *Posuisti, ait, in quodam pestifero tractatu tuo dicens, quoniam divinæ naturæ imago est homo: hanc autem projecit diabolus in corruptionem. Doluit sicut pro imagine sua Deus, sicut pro statua sua imperator, & corruptam reparat imaginem, & sine semine formavit de virgine naturam: secundum illum, qui sine semine natus est Adam, & per hominem humanam naturam suscitavit. Quoniam enim per hominem mors, ideo & per hominem resurrectio mortuorum.*

A S. Cyrillo.

Num. 7.

Ibid.

A sancto Cyrillo in epistola prima ad Nestorium. *Prope enim fuerunt quidam, ut iam confiteri minime patientur, quia Deus est Christus, sed potius οὐρανὸν ἢ ἐρηλίκον τῆς ζωῆς, ἢ ἀνεπίστατον θεοῦ. Et epistola tertia. Sed nec illud dicimus, quod Dei Verbum veluti in homine communi, qui de sancta Virgine natus est, habitaverit, ne Christus homo θεοῦ ἐκείνου credatur.*

Ab Eusebio Dorylæensi. 1. part. conc. Epist. cap. 13.

Num. 7.

Ab auctore epistolæ ad Sporadium. Ibid.

Num. 6.

A Theodoro, aut si quis alius est auctor epistolæ ad Sporadium. *In orthodoxorum Ecclesia multas istiusmodi voces edidit: Non peperit, oprime vir, Maria Deum; sed hominem peperit divinitatis instrumentum; culpa vacat gentilis, qui diis matrem inducit.*

Ab auctore Prædestinati, hæresis octogesima octava: Maria solum hominem genuit. Si enim dixerimus quia hominem genuit, facimus matrem deum, sicut gentiles. Maria ergo templum Deo genuit, non ipsum, qui in templo habitavit.

Ab auctore confictus Arnobii cum Serapione. *Serapion dixit: Nestorius est ista doctrina. Arnobius dixit: Nestorius quæ assertit, præ manibus habeo, si jubent iudices, recitabo. Iudices dixerunt: Legatur quod ab Arnobio offertur, ut possit Serapionis si vera sit obiectio, demonstrari; cumque accepta esset homilia, ad locum lecta est ista: Non peperit sanctissima Maria deitatem, nam quod natum est de carne, caro est. Non peperit creatura creatorem, sed peperit hominem deitatis ministerium. Non edificavit Deum Verbum Spiritus sanctus, quod enim ex ea natum est, de Spiritu sancto est. Deo itaque Verbo templum ex virgine edificavit. Et paulo post: Non per se, qui natus est in vtero, Deus est. Et paulo post: Quod dezer formam honoremus.*

A Gennadio denique. *Nestorius postquam Constantino politane Ecclesie pontificatu donatus est, scripsit librum quasi de incarnatione Domini sexaginta & duobus divine scripturæ testimoniis pravo suo sensu referentem, in quo quid asseveraverit, in catalogo hæreticorum monstrabitur.*

Verum hæc Gennadii verba magnam faciunt questionem: nam hujus sermonis de Incarnatione a Nestorio compositi meminerunt veteres, sed nullus, quod sciam, libri alterius de eodem argumento; & hic tamen, quem habemus, sive sermo, sive tractatus, vix quinque aut sex divinæ scripturæ testimonia pro hæretico sensu continet. Quæstio, etsi implicatissima, solvetur suo loco.

Adde, quod adversus hunc sermonem scriptorint viri tres præstantissimi. Proclus panegyricam orationem de laudibus Deiparæ virginis; Cyrillus epistolam ad Monachos Ægypti, & homiliam xvii. paschalem, aliaque plura; Cassianus septem libros, quos idcirco de Incarnatione inscripsit, quia in his pugnat adversus Nestorii tractatum de Incarnatione. Omnes porro Nestorii nomen in dictis operibus tacerunt, quia cum scriberent, necdum damnatus fuerat, imo nec publico iudicio de hæresi postulatus.

Atque hæc causa est, cur in notis, nihil aliud fere præstandum putarim, quam ut singulas tantorum virorum sententias singulis Nestorii dictis conferrem, & loca, ubi vitiosa occurrerint, emendarem.

NUNC HIC EJUS PRIMUS IMPIETATIS SERMO, &c.] Si primus ille sit, ut revera est, ad populum impietatis sermo, factum oportet post Anastasio presbyteri, aut Dorothei Episcopi impias voces, ut velutriusque, vel alterius dictum Nestorius approbaret, commotusque populus utcumque placaretur. Quamquam non nemini posset venire in mentem, sermonem hunc non diffare ab homilia, quam scribit Theophanes a Nestorio legendam, syncello suo Anastasio traditam. *Homiliam, inquit Theophanes, de rebus fidei suo syncello tradidit in publico christiana plebis conventu jussit recitari ita continentem: Mariam nemo nuncupet Dei genitricem; homo namque Maria exiit, & ab homine Deum gigni impossibile est.*

Ab auctore sermone Nestorii. *Adversus hunc sermonem scriptorem scripserunt Proclus, Cyrillus & Cassianus.*

Tacito nomine Nestorii.

An dictus, an scriptus tantum a Nestorio iste sermo.

In differt. de Nestorii libris.

In Chronograph.

In Chronograph.

In Chronograph.

In Chronograph.

In Chronograph.

In Chronograph.

In Chronograph.

In Chronograph.

In Chronograph.

In Chronograph.

In Chronograph.

In Chronograph.

In Chronograph.